

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра фінансів

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«Діяльність страхових організацій на ринку фінансових послуг»

Студентка 2 курсу, 6м групи
спеціальності 072

«Фінанси, банківська справа та
страхування»
спеціалізації «Страхування»

Кравченко
Ксенія
Віталіївна

Науковий керівник
д.е.н., професор
професор кафедри фінансів

Селіверстова
Людмила
Сергіївна

Гарант освітньої програми
д.е.н., професор,
професор кафедри фінансів

Волосович
Світлана
Василівна

Київ 2018

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. СТАНОВЛЕННЯ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ.....	6
1.1. Діяльність перших страхових компаній на території незалежної України.....	6
1.2. Роль страхових посередників у розвитку страхового ринку України...	10
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ «АХА СТРАХУВАННЯ».....	16
2.1. СК «АХА Страхування» на українському ринку страхових послуг.....	16
2.2. Аналіз фінансових показників страхової компанії «АХА Страхування»	22
РОЗДІЛ 3. РОЗДІЛ 3. СУЧАСНИЙ СТАН ТА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОГО СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ	32
3.1. Сучасний стан, проблеми та ризики розвитку страхового ринку України.....	32
3.2. Стратегія сталого розвитку «Україна-2020» та її особливості.....	37
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	43
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	46
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність теми. Український страховий ринок є дуже важливою частиною фінансової системи, і в цій ситуації її поточний розвиток не відповідає потребам національної економіки в цілому та очікуванням окремих споживачів страхових послуг. Основними проблемами, що перешкоджають розвитку страхового ринку в Україні, є низькі доходи, низький рівень страхової культури, нижчий рівень страхових виплат компаніями, невиконання певними страховиками своїх зобов'язань, неможливість повернення страхових резервів на депозитні рахунки банківських установ у умовах зняття їх масового ринку тощо.

Діяльність страхових компаній неможлива без надання різноманітної інформації, яка використовується усіма учасниками страхового бізнесу. Тому вплив інформаційних технологій на діяльність страховика, використання їх у своїй професійній діяльності, а також для страхувальника - під час підписання договорів страхування з актуальними питаннями сучасності. Необхідно розробити механізми їх забезпечення та контролю за ефективним розвитком вітчизняного страхового ринку.

Європейська інтеграція розширює не тільки міжнародне співробітництво, але також дає можливість створити міжнародну систему фінансової безпеки, щоб активізувати створення повноцінного страхового ринку як важливого атрибута ринкової економіки. Залучення іноземного капіталу на страховий ринок сприяє його динамічному розвитку, вдосконаленню управління, розвитку сучасних технологій, розробці нових видів страхових послуг та продукції. Забезпечення стабільного функціонування страхового ринку можливе в умовах подальшого зміцнення та удосконалення фінансового потенціалу.

Окремі аспекти теоретико-методологічного обґрунтування сутності фінансового ринку та його сегменту страхового ринку розглядаються у

працях таких західних фахівців, як В. Берг, А. Вагнер, Дж. Глаубер, С. Маккі, А. Манес, В. Нордхаус, К. Пфайффер, П. Самуельсон, Дж. Стігліц, У. Хаасен, Р. Холлі та ін. Вагомий внесок у дослідження теоретико-методологічних засад діяльності страхових компаній на фінансовому ринку зробили такі вчені України і ближнього зарубіжжя, як В. Д. Базилевич, О. І. Барановський, Н. М. Внукова, К. Г. Воблий, О. О. Гаманкова, О. Д. Заруба, О. М. Зубець, М. С. Клапків, В. В. Корнеєв, І. О. Лютий, С. С. Осадець, В. К. Райхер, Л. І. Рейтман, К. Є. Турбіна, Т. А. Федорова, І. Я. Чугунов, В. В. Шахов, Я. П. Шумелда, Р. Т. Юлдашев та ін.

Метою дослідження є обґрунтування впливу страхових компаній на формування фінансового ринку в Україні та визначення можливих напрямів подальшого формування фінансового ринку за участю страховиків.

Для реалізації мети написання дипломної роботи були поставлені наступні завдання:

- проаналізувати історію становлення та розвитку страхових компаній України в період незалежності;
- вивчити організаційно-правові засади створення страхових компаній;
- дослідити особливості становлення страхового посередницького ринку України;
- проаналізувати діяльність страхової компанії «АХА-страхування»;
- розробити рекомендації щодо основних напрямків розвитку страхових компаній на фінансовому ринку України.

Об'єктом дослідження є процес функціонування страхових компаній в Україні.

Предметом дослідження є діяльність страхових компаній України саме на фінансовому ринку країни.

При написанні дипломної роботи були використані такі *методи дослідження*: метод порівняння при зіставленні фінансових показників страхової компанії; статистичний аналіз для вивчення та аналізу отриманих

цифрових даних між собою та з іншими даними, їх узагальнення; нормативний, аналітичний, а також розрахунковий методи.

Інформаційною базою для написання дипломної роботи виступили: підручники, нормативно-правові акти, звіти Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України, дослідження та аналітичні огляди страхового та фінансового ринків, періодичні видання, Інтернет публікації.

Структура дипломної роботи. Робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків та містить шість таблиць і два рисунки.

РОЗДІЛ 1. СТАНОВЛЕННЯ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

1.1. Діяльність перших страхових компаній на території незалежної України.

Розвиток національного ринку страхування настільки ж різноманітний, як і життєдіяльність наших людей на шляху до їхньої державності. Історія формування цього ринку проявляється через призму соціально-економічної діяльності ряду страхових установ, великої галактики яскравих особистостей. Варто нагадати про різні аспекти діяльності перших національних професійних страхових компаній, відомих старшому поколінню під похмурими топонімічними назвами: спільна страхова компанія "Дністер" та "Карпатія" [6, с. 14].

"Дністер" - перша українська страхова компанія, заснована в 1892 році у Львові для забезпечення від "вогню, крадіжки і злону". Його засновниками були Т. Бережницький, К. Лесіцький, В. Нагорний. Костя Левицький також активно займався роботою товариства в той час. У 1929 році «Дністер» мав 1200 агентів та близько 96 000 членів, майна вартістю на 1 972 000 злотих, резервний фонд у розмірі 520 000 злотих.

За ініціативою буковинського політичного та громадського діяча, професора місцевого університету Степана Смаль-Стоцького 27 серпня 1911 року у Чернівцях товариство «Дністер» створило дочірню страхову компанію «Карпатія» на Буковині, яке активно займалося страхуванням життя. Про популярність товариства перед Першою світовою війною свідчить те, що в ньому було застраховано майно всіх греко-католицьких парафій [40].

Розвиток страхового ринку в Україні можна розділити на наступні етапи:

1. 1988 – 1991 рр. – монополізація страхування в Радянському Союзі;

2. 1991 – 1993 рр. - формування страхового ринку України;
3. Розвиток страхового ринку після:
 - прийняття Указу "Про страхування" (1993-1996 рр.);
 - прийняття Закону України "Про страхування" (1996-2001 рр.);
 - прийняття Закону України "Про внесення змін до Закону України Про страхування" (2001-2003 рр.);
 - прийняття Податкового кодексу (2015 р.).

У першій половині 1990-х рр. спостерігалось стрімке зростання кількості страхових компаній в Україні. У 1994 році в країні зареєстровано 700 страхових компаній. Однак у 1995-1997 роках відбулося значне зниження активності та ліквідації багатьох компаній через погіршення загальної економічної ситуації в країні та збільшення вимог щодо статутного капіталу, платоспроможності та резервів страхових компаній після закінчення прийняття Закону України "Про страхування" від 7 березня 1996 року. У законі також порушені вимоги до страхових резервних фондів та детально регулюються певні види страхування. Поступово почали виникати підпорядковані регуляторні рамки. З розвитком законодавства також почали розвиватися страхові інфраструктури. У 1997 році було створено Лігу страхових організацій. Після перереєстрації у 1997 році кількість страховиків суттєво зменшилась - налічувалося 220 компаній [45].

Компанія, яка розпочинала свою діяльність з самого початку українського страхового ринку, Національна акціонерна страхова компанія (НАСК) Оранта є правонаступником Укрдержстрах (крім довгострокових зобов'язань за страхуванням колишнього державного страхового агентства), який був створений 25 листопада 1921 року. Ця дата вважається датою її заснування і діє сьогодні. У 1993 році Укрдержстрах був перетворений у Відкрите акціонерне товариство Національна акціонерна страхова компанія "Оранта", засновником якої від імені держави був Фонд державного майна України. У 2007 році Фонд державного майна України продав інвестору останній державний пакет акцій. Компанія стала приватною, що сприяло

подальшому вдосконаленню структури активів НАСДАК "Оранта" та підвищенню його платоспроможності. Незважаючи на складну економічну ситуацію на фінансовому ринку країни та, зокрема, в страховому секторі, НАСК "Оранта" зберегла позицію лідера, підтверджуючи багато державних нагород та титулів [37].

Перший спеціальний нормативно-правовий акт, що регулює страхування, був прийнятий 7 березня 1996 року Законом України "Про страхування", який вніс суттєві зміни до страхової діяльності в Україні. Основними з них є:

1. Відмінність між полісами страхування життя та ризиками, іншими ніж страхування життя;
2. Встановлення мінімального розміру статутного капіталу страхової компанії - 100 тис. грн.;
3. Встановлення мінімального розміру статутного фонду для страхових компаній, заснованих за участю іноземців - 500 тис. грн. (указом 24 передбачено створення статутного капіталу 5 тис. грн., і формувався переважно не грошима, а в майні);
4. Впровадження концепції "технічних" та "математичних" резервів, вимог до відповідності їхніх обов'язків, прийнятих страховою компанією;
5. Запровадження маржі платоспроможності на рівні 25-30% від суми премій та платежів за звітний період;
6. Підвищення ліцензійних вимог;
7. Збільшити частку можливої участі іноземних страховиків у розмірі від 20% до 49%;
8. Встановлення порядку "заробленої" премії, виходячи з "четвертого" методу отриманих премій [22].

На українському страховому ринку в 1997 році (після прийняття Закону України "Про страхування") існували як позитивні, так і негативні тенденції, зокрема:

1. Відбулася подальша демонополізація, поява нових організацій;

2. Розподіл страховиків тим, хто займається страхуванням життя, та тих, хто займається іншими видами страхування;

3. Збільшився обсяг обов'язкового страхування, а саме, цивільна відповідальність власників транспортних засобів та авіаційного страхування [47; 1].

11 грудня 2002 року відповідно до Указу Президента України № 1153/2002 Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг України була створена відповідно до Закону України "Про фінансові послуги та державне регулювання. Ринки фінансових послуг".

5 лютого 2008 року - Україна приєдналася до Світової організації торгівлі. Для виконання зобов'язань України перед СОТ введені зміни до Закону України "Про страхування". Скасовано вимогу щодо надання послуг представництвами страхових та перестраховальних нерезидентів лише через постійні представництва в Україні, які зареєстровані платниками податків та включені до державного реєстру страхових та перестраховальних брокерів [13].

З настанням фінансової кризи, яка вразила Україну у четвертому кварталі 2008 року, ліквідність страхового ринку різко знизилася. У статті 31 Закону України "Про страхування" зазначено, що страховики повинні формувати страхові резерви для забезпечення майбутніх страхових виплат та перелік документів, в яких ці резерви можуть бути розміщені, насамперед банківські депозити, цінні папери, нерухомість. Мораторій НБУ на дострокове зняття банківських депозитів призвів до неможливості повернення страховими компаніями своїх резервних фондів, що становить 40% усіх страхових резервів, або 8,6 млрд. грн. Падіння фондового ринку майже на 75% призвело до зменшення вартості частини страхових резервів страхових компаній, які були вкладені в цінні папери [38].

23 листопада 2011 року було ліквідовано Державну комісію з фінансових послуг та створення Національної комісії, яка здійснює державне

регулювання у сфері ринку фінансових послуг (Національних інтегрованих послуг) [20].

Починаючи з 2015 року, Податковий кодекс запроваджує нову систему оподаткування для страхових компаній, яка є типовою для багатьох країн Європейського Союзу. Ця система оподаткування стала загрозою для українського страхового ринку, оскільки планувалося перевести страховий ринок на загальну систему оподаткування, а в реінтегральному закладі було завершено двостороннє заміщення. За старою системою оподаткування страхових компаній до оподаткування вираховується 3% від суми доходу, отриманого від страхової діяльності. Згідно законодавства, до 18% податку на прибуток [14].

Переглянувши історію страхового ринку, можна виокремити наступні періоди свого розвитку:

1. За економічною ситуацією в країні (докризові, кризові та посткризові періоди розвитку страхового ринку)
2. За діяльністю Уповноваженого органу, який діяв у різні періоди часу (Укртехпроект, Держфінпослуг, Нацкомфінпослуг).

Отже, можна зробити висновок, що український страховий ринок має досить специфічну історію розвитку. Розвиток українського страхового ринку - це процес, який має багато спільного з подібними економічними процесами в інших постсоціалістичних країнах. Аналізуючи розвиток страхового ринку України протягом останніх 15 років, можна зробити висновок, що його роль була недооцінена. Тільки в останні роки цієї області приділяється належна увага. Сьогоднішні ринкові умови можна охарактеризувати як початок періоду зростання.

1.2. Роль страхових посередників у розвитку страхового ринку України

Ефективний розвиток страхового ринку неможливе без розвитку його інфраструктури, що забезпечує процес створення страхового продукту, його реалізацію, а також подальшу підтримку після продажу до закінчення терміну дії договору страхування. Інфраструктура страхового ринку включає страхових посередників. [5].

У 1997 році була створена Асоціація професійних страхових посередників України (АПСПУ), яка розпочала свою діяльність щодо створення ринку посередницьких послуг. Початком створення цивілізованого страхового посередницького ринку в Україні стало введення державного реєстру страхових посередників, яке введено в 2000 році АПСПУ. У 2001 році було прийнято Закон України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг". Страхові брокери стали повноправними членами страхового ринку та отримали статус фінансових організацій. Проте в Україні набагато менше, ніж у країнах ЄС, залучали страхових посередників для поширення страхових продуктів. У ЄС 70-90% страхових премій, зібраних страховиком, є страховими посередниками.

У статті 15 Закону України "Про страхування" посередницька діяльність може здійснюватися страховими агентами, страховими та перестраховувальними брокерами. Функції страхових посередників на страховому ринку можуть виконувати: агенти, співробітники страхової компанії, брокери, а також не страховики (банки, туристичні агентства, агентства нерухомості, автосалони) та інші [рис.1.2.;15].

Страховими агентами є фізичні або юридичні особи, які виконують частину діяльності страховика, діють від імені та в інтересах страховика, але за певну комісію [27].

Страхові брокери - фізичні та юридичні особи, які зареєстровані як суб'єкти підприємницької діяльності, здійснюють посередницьку діяльність від їх імені на основі брокерської угоди за певну винагороду. На страховому ринку діють непрямі посередники (професійні оцінювачі ризику)(рис. 1.2.):

1. Диспашер- фахівець у галузі морського права, який робить розрахунки після настання загальної аварії, розподіляючи збитки між судном, вантажем, фрахтом.
2. Сюрвейер - агент страховика або інспектор, який розглядає та оцінює майно, прийняте на страхування, а також визначає ймовірність страхового випадку.
3. Андеррайтер - має право від імені страховика брати на страхування пропоновані ризики, може визначити умови договору про ці ризики, визначати ставки тарифів.
4. Актуарій - спеціаліст, консультант, аналітик фінансового страхування, який застосовує актуарну математику на практиці.
5. Аварійний комісар - встановлює причини, характер і розмір збитку в результаті страхового випадку, як правило, ДТП [39].

Рисунок 1.2. Структура страхових посередників на страховому ринку України.

Джерело: складено автором на основі [15].

Між агентами та брокерів існує безліч аналогічних рис, а саме: продаж страхових продуктів, взаємодія з клієнтами страхових компаній, надання консультацій клієнтам, погашення втрат у разі виникнення страхових випадків. Діяльність страхових брокерів та агентів відрізняється:

1. Мета агента - продати страховий поліс, брокер - запропонувати клієнту вигідні умови страхування та представляти його інтереси протягом терміну дії полісу.
2. Страховий агент пропонує лише страхові продукти однієї компанії, брокери - багатьох.
3. Агент - не гарантує страхових виплат, брокер - надає страховий захист у разі страхового випадку, захищаючи інтереси страховика.
4. Агент - пропонує страхові продукти за статичну вартість, брокер - пропонує страхові продукти за найкращими цінами [30].

Страхові асоціації є особливим місцем серед непрямих посередників в Україні. Хронологією першого такого інституту були Ліга страхових організацій України (1992 р.), Моторне (транспортне) бюро України (1994 р.), Ядерний страховий пул України (2003 р.), Асоціація страхових компаній «Страховий бізнес» (2004) Українська Федерація Страхування (2008 р.), Аграрний Страховий Пул (2012 р.), Антитерористичний Страховий Пул України (2013 р.) та інші.

Найбільшою професійною асоціацією нашої держави є Асоціація посередників з професійного страхування України, метою якої є створення оптимальних умов для розвитку брокерських та агентських діяльності у сфері страхування, вона була заснована в 1997 році. Нині вона називається Федерацією страхових посередників України, а в 1998 році вступив до ВІРАР - Міжнародної федерації страхових та перестраховувальних посередників [48].

Переоцінити важливість страхових посередників, які створюють страхові продукти, а також супроводжувати їх після впровадження, щоб

забезпечити ефективність страхового ринку взагалі складно. Як вже згадувалося раніше, ключовими є страхові агенти та страхові і перестрахові брокери, але на страховому посередницькому ринку України існують і професійні експерти ризику, які, як правило, є уповноваженими особами страховика та виконують певні функції, такі як:

- андеррайтер має право від імені страховика взяти на себе ризики, пропоновані страхуванням, визначити тарифні ставки та умови договору страхування цих ризиків на основі правил страхового законодавства та економічної доцільності;
- сюрвеєр - інспектор або агент страховика, який здійснює огляд майна, взятого для страхування, його оцінку та визначає імовірний ступінь виникнення страхового випадку. - комісар визначає причини, характер та розмір збитку внаслідок аварії, як правило, аварії;
- аджастер представляє інтереси страховика при вирішенні та врегулюванні вимог страхувальника, пов'язаних із страховим випадком;
- диспашер - спеціаліст у галузі морського права, який здійснює розрахунки в загальній аварії, розподіляючи втрати між судном, вантажем, фрахтом.

Особливістю діяльності страхових пулів, бюро, об'єднань на ринку страхового посередництва є те, що ці організації покликані покращити регулювання учасників страхового ринку, але, на жаль, в Україні діяльність більшості з них є рекомендаційними і не відіграють значної ролі у розвитку ринку. Однак істотною перевагою страхових асоціацій є те, що вони самостійно формують ціну на страхову послугу. Моторно-транспортне бюро України є яскравим представником. І таким чином, вони скидають ціни на страховий ринок, оскільки страхові компанії не можуть самостійно регулювати ціну страхового продукту, лише змінюють премію, тобто власний дохід від операції. [5].

У 2002 році Рада міністрів Європейського Союзу, яка значно покращила умови регулювання страхових агентів та брокерів, затвердила

Директиву "Про посередництво в страхуванні", були усунені перешкоди для страхового посередництва в ЄС. Вони спрямовані на забезпечення рівного підходу до регулювання всіх фізичних та юридичних осіб, які поширюють страхові продукти та покращують захист прав споживачів. Ці директиви містять певні кваліфікаційні вимоги, які повинні виконувати страхові посередники, перш ніж подати заявку на їх реєстрацію, спеціальні вимоги до всіх посередників на ринку, вимоги щодо надання посередниками інформації своїм клієнтам. Україна має використовувати європейський досвід у сфері нагляду та регулювання страхового посередництва. Особливістю Директиви "Про посередництво в страхуванні" є те, що немає розподілу на брокерів та агентів, але всі посередники обов'язково повинні пройти реєстрацію. Обидва, брокери та агенти, повинні контролюватися відповідно до тих самих правил, без будь-яких переваг. Має бути механізм ліцензування та сертифікації страхових посередників. Необхідно встановити загальні вимоги до рівня підготовки страхових посередників, створити заходи, спрямовані на отримання загальної, професійної, кваліфікації та знань [40].

Таким чином, установа страхового посередництва в Україні перебуває у стадії розвитку, кількість страхових посередників у 6-8 разів менше, ніж кількість страхових компаній, хоча світовий ринок страхування посередників показує, що в одній страховій компанії входить 10 брокерів. Нормативна база регулювання страхових (перестраховальних) брокерів та страхових агентів дуже мала і потребує істотного перегляду. Неодноразово підкреслювалась відсутність впровадження Єдиного реєстру страхових посередників (страхових та перестрахових брокерів, страхових агентів) представниками Асоціації страхових посередників України.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ «АХА СТРАХУВАННЯ»

2.1 СК «АХА Страхування» на українському ринку страхових послуг

Під ринком розуміють певні економічні відносини з приводу купівлі-продажу, а також систему інститутів які організують відношення обміну. Страховий ринок є сукупністю різних інститутів і відповідних механізмів, що структурують поведінку економічних агентів з приводу створення, купівлі - продажу і споживання страхових послуг. При цьому під економічними агентами розуміються страхувальників, страховиків і представників інфраструктури страхового ринку.

Необхідними умовами для розвитку страхових відносин є розвинуте інституціональне середовище страхового ринку, під яким слід розуміти соціально - політичні, організаційно - економічні і правові норми, що є базою створення, просування і споживання страхових послуг на основі контрактів - договорів страхування, а також сукупність організації, що професійно займаються страховою діяльністю або її регулюванням (організаційна структура). До інфраструктури страхового ринку слід відносити організації, які сприяють страховій діяльності, підвищують її ефективність, але не займаються власним страхуванням і, відповідно, не створюють страхових фондів [26, с. 62].

Приватне акціонерне товариство страхова компанія "АХА - Страхування" було засновано декількома французькими регіональними компаніями в 1994 році.

Бренд "АХА" в Україні представлений командами двох великих страхових компаній - "АХА Україна" і "АХА Страхування". АХА входить у трійку найбільших страхових компаній у світі і є другою по величині в Європі.

Головний офіс АХА перебуває в Парижі. Керівником СК АХА є Пилип Вотле.

Регіональна мережа компанії нараховує 39 представництв, а оскільки компанія спеціалізується на дистрибуції через банківські канали, придбати її поліси можна в будь-якому відділенні АТ "Укрсиббанка" (BNP Paribas). Це більш 700 відділень по всій території України. Також у всіх обласних центрах країни перебувають центри врегулювання збитків АХА в Україні [35,с. 41-42].

На сьогоднішній день 83% клієнтів задоволені якістю обслуговування в АХА в Україні. При цьому компанії групи проводять подальшу роботу з удосконалювання своїх бізнес-процесів.

Акціонери "АХА Україна": АХА (Франція) - 50,001% акцій; АКИБ "Укрсиббанк" (BNP Paribas Group) * - 49.997% акцій; ТОВ "Українська лізингова компанія" (BNP Paribas) - 0,001% акцій; ЗАТ "КУА Укрсиб Ессет Менеджмент" (BNP Paribas Group) - 0,001% акцій [7].

Проте, у жовтні 2018 року Французька АХА Group, світовий лідер у галузі страхування та управління активами, оголосила, що вона уклала угоду з канадським холдингом Fairfax Financial Holdings щодо продажу своїх дочірніх компаній в Україні та виходу з українського страхового ринку.

Відповідно до умов договору, канадський холдінг Fairfax придбає 100% страхових компаній АХА Insurance і АХА Life Insurance, які займають лідируючі позиції на страховому ринку України та стають наступним страховим активом канадської холдингової компанії в Україні після придбання 100% страховика QBE Ukraine в 2015 році ». Угода була виконана через Colonnade Finance SARL (Люксембург), Fairfax Holdings (Коннектикут, США), Fairfax Financial (US) LLC (Делавер, США) (28)

АХА в Україні це:

1. Понад 3 000 000 гривень виплат щодня (згідно з фінансовими звітами АХА Страхування за 12м 2017).
2. № 1 за обсягом чистих страхових премій та виплат (згідно з даними

Insurance TOP за 12м 2017)

3. 94,5% клієнтів «АХА Страхування» задоволені якістю обслуговування при врегулюванні збитку (за результатами незалежного опитування клієнтів CUSTOMER SCOPE).

АХА Страхування в Україні:

- довіряють 500 000 клієнтів;
- лідер ринку Каско 9-й рік поспіль;
- за 10 років виплатила близько 4 000 000 000 гривень;
- 1-е місце в національному рейтингу управління корпоративною репутацією (видання Бізнес, 2016-2017);
- «Найпрофесійніша страхова компанія» за результатами видання Бізнес, 2015-2016;
- лідер «Автострахування» – національна премія Insurance TOP, 2018;
- лідер рейтингу «Репутаційні активісти» – 2018 у номінації серед страхових компаній, видання Фокус;
- 1-е місце рейтингу надійності страхових компаній, журнал Гроші, 2018;
- лідер ринкових змін через професійні асоціації – Українська Федерація Убезпечення, Моторне Транспортне Бюро України, АСС (The Chamber of Commerce) [7].

АХА – лідер інновацій:

1. Телеврегулювання – дистанційне врегулювання збитків за допомогою контакт-центру та мережі провайдерів по ремонту.
2. Пряме врегулювання – угода між страховиками ОСЦВ про врегулювання збитків для своїх клієнтів напряду.
3. Audasmart – сервіс самообслуговування клієнтів для оцінки збитків по моторному страхуванню за допомогою смартфонів.
4. Електронний європротокол – веб-портал для оформлення ДТП за допомогою смартфонів.
5. Медицина без меж – лікування критичних захворювань за кордоном.

6. Каско Смарт– перший в Україні повноцінний страховий продукт з телематикою.

7. Електронна автоцивілка – це можливість придбати поліс повністю он-лайн та отримати на e-mail електронний поліс [7].

СК "АХА Страхування" є членом "Ліги Страхових Організацій України", "Моторного Транспортного Страхового Бюро України" і інших професійних об'єднань [23].

Згідно рейтингу страхових компаній України за 6 місяців 2018 року по страхуванню КАСКО, «АХА Страхування» займає перше місце. Порівняємо деякі умови по страхуванню КАСКО перших трьох компаній («АХА Страхування», «UNIQA», «Арсенал Страхування») цього рейтингу [34].

Виплата без надання документів компетентних органів [7; 41; 42]:

- «АХА Страхування» (премії (тис.грн.) - 522 706, виплати (тис.грн.) - 265 569):

1. За відсутності 2-го учасника ДТП: в межах ліміту 25 000 грн (якщо СС ↓ 500 000 грн) або 5% від СС (якщо СС ↑ 500 000 грн) за будь-якими збитками, окрім викрадення окремих складових частин ТЗ чи додаткового обладнання, незалежно від величини збитку.

2. За наявності 2-го учасника ДТП: в межах 50 000 грн за умови оформлення «Європротоколу».

У випадку викрадення окремих складових частин ТЗ (в т. ч. додаткового обладнання, вказаного в Договорі) надання документів компетентних органів обов'язкове.

Виплата страхового відшкодування без надання документів компетентних органів за подіями, зазначеними вище, проводиться не більше двох разів за період дії Договору.

Варто відзначити, що в СК «АХА Страхування», на відміну від багатьох конкурентів, не вимагається виїзд аварійного комісара, у випадку коли Страхувальник не викликає компетентні органи на місце події та в подальшому не надає підтверджуючі документи.

- «UNIQA» (премії (тис.грн.) - 346 221, виплати (тис.грн.) - 192 206):

1. За відсутності 2-го учасника ДТП: в межах ліміту 5% від СС, але не менше 50 000 грн.

2. За наявності 2-го учасника ДТП: в межах 50 000 грн за умови оформлення «Європротоколу».

Дані умови виплати діють за умови повідомлення СК з місця події протягом 1-ї години. Якщо СК відправила на місце події аварійного комісара, Страхувальник зобов'язаний його дочекатися (в ін. випадку СК має право відмовити у виплаті страхового відшкодування)

Виплата страхового відшкодування без надання документів компетентних органів за подіями, зазначеними вище, проводиться не більше двох разів за період дії Договору.

- «Арсенал Страхування» (премії (тис.грн.) - 286 751, виплати (тис.грн.) - 124 652):

Страхувальник може скористатися правом не надавати Страховику документи компетентних органів, якщо розмір збитків в результаті страхового випадку не перевищує:

- 1) 25 000,00 грн (якщо страхова сума менша ніж 500 000,00 грн) або
- 2) 5 % від страхової суми (якщо страхова сума більша ніж 500 000,00 грн);

- 3) за наявності 2-го учасника ДТП в межах 50 000 грн за умови оформлення ДТП Європротоколом.

Дії Страхувальника в разі настання страхового випадку /Процедура врегулювання страхового випадку [7; 41; 42]:

- «АХА Страхування» (премії (тис.грн.) - 522 706, виплати (тис.грн.) - 265 569):

За договором АХА передбачений спрощений порядок врегулювання збитків, а саме: Страхувальник може надати Заяву про подію та на виплату шляхом телефонного звернення до контакт-центру. Це дає можливість

Страховальнику зекономити свій час, так як йому не потрібно безпосередньо звертатися в офіс страхової компанії та надавати документи для врегулювання страхового випадку. При зверненні Страховальником до контакт-центру АХА здійснюється:

1. Реєстрація події.
2. Консультація про подальші дії.
3. Направлення на СТО.
4. Виклик аварійного комісара для збору документів (за необхідності).
5. Виклик аварійного комісара на місце події (за необхідності).
6. Виклик евакуатора на місце події (за необхідності).
7. Перемикання на асистуючу компанію для надання технічної допомоги (за необхідності).
8. Надання консультаційних послуг.

Також Страховальник має можливість скористатись послугами On-line центру виплат. Для цього Страховальнику необхідно зареєструватись, заповнити всю необхідну інформацію на сайті АХА та обрати зручний час для телефонного дзвінка оператора АХА з метою визначення подальших дій.

Скориставшись Моя АХА «Особистим Кабінетом» на сайті АХА, Страховальник улюбий зручний для нього час може дізнатись необхідні умови за Договором та вразі необхідності повідомити про настання страхового випадку, завантажити відповідні документи та фотокартки пошкодженого ТЗ.

- «UNIQA» (премії (тис.грн.) - 346 221, виплати (тис.грн.) - 192 206):

Страховальник зобов'язаний негайно, протягом 1-ї години повідомити по телефону СК та протягом 3-х робочих днів з моменту настання події надати письмове повідомлення про подію, в тому числі шляхом подання заяви в електронному вигляді, включаючи написання електронного листа на електронну адресу СК.

«Експрес-врегулювання» - спрощена процедура врегулювання можлива 1 раз за період дії Договору, якщо:

1. Подія сталася внаслідок ДТП, ПДТО, Стихійне лихо, Інші події.
2. Відсутні інші учасники події.
3. Сума збитку не перевищує 25 тис. грн.
4. Договір каско діє не менше 15 днів.
5. Пошкоджено не більше 3-х суміжних елементів.
6. Страхувальник повідомив про подію з місця події.
7. Оплата здійснюється через Аваль-експрес або на рахунок страхувальника.

При цьому Страхувальник протягом 2-х робочих днів направляє на електронну пошту СК скорочений перелік документів:

1. Фото пошкодженого ТЗ: 4 фотографії з 4-х сторін ТЗ з фіксацією номерного знаку, фото VIN-коду ТЗ, актуальні показники одометру, загальний вигляд пошкоджень та окремі фото кожного пошкодженого елементу.
 2. Фотокопії паспорта Страхувальника та ПІН.
 3. Фотокопії свідоцтва про реєстрацію ТЗ та посвідчення водія, який керував ТЗ під час настання страхового випадку.
 4. Інші документи чи фото відповідно до інструкцій СК.
- «Арсенал Страхування» (премії (тис.грн.) - 286 751, виплати (тис.грн.) - 124 652):

Страхувальник зобов'язаний негайно повідомити по телефону СК та КО та протягом 3-х робочих днів з моменту настання події письмово сповістити про це Страховика шляхом надання Повідомлення про страховий випадок встановленої Страховиком форми.

Порівнявши ці дві ключові умови зі страхування КАСКО у СК «АХА Страхування », «UNIQA», «Арсенал Страхування», бачимо чому клієнти звертаються саме до страхової компанії «АХА Страхування» та вона є першою у рейтингу даного виду страхування.

2.2 Аналіз фінансових показників страхової компанії «АХА Страхування»

Статутний капітал товариства поділено на 26 197 519 простих іменних акцій, випущених у бездокументарній формі, номінальною вартістю 10 гривень кожна. Акції товариства надають однакові права для голосування та розподілу прибутку. Акціями володіє 85 акціонерів, у тому числі:

- 80 фізичних осіб, яким належить 0,0157% загальної кількості акцій;
- 4 юридичних особи, яким належить 99,9843% акцій (звіт про корпоративне управління за 2017 [32]).

СК «АХА Страхування» є однією з найкращих та надійніших страхових компаній в Україні. Про це свідчить рівень зібраних премій та виплат. У рейтингу страхових компаній за 6 місяців 2018 року товариство займає такі місця по різних видах страхування [33] :

Таблиця 2.1.

Рейтинг страхових компаній за 6 місяців 2018 року

	«АХА Страхування»		
	Премії, тис.грн.	Виплати, тис.грн.	Рівень виплат, %
ОСЦПВ (займає 11 місце у рейтингу)	66 325	52 450	79,08
КАСКО (займає 1 місце у рейтингу)	522 706	265 569	50,81
Туристичне страхування (займає 9 місце у рейтингу)	18 564	5 675	30,57
ДМС(займає 3 місце у рейтингу)	138 101	85 036	61,58
Страхування майна(займає 3 місце у рейтингу)	119 504	42 186	35,30

Джерело: складено автором на основі [33].

Також, вже відомо, що за 9 місяців 2018 року. Загальний обсяг страхових премій збільшився на 12% і склав 1,383 млрд. грн., що на 148 млн. грн більше, ніж за аналогічний період 2017 року.

Найбільш значним результатом за 9 місяців поточного року є рекордний прибуток компанії, що склав 137 мільйонів гривень за міжнародними стандартами Групи АХА, що майже в 14 разів більше, ніж за аналогічний період 2017 року. Прибуток відповідно до національних стандартів склав 66 мільйонів гривень [2].

Станом на 31 грудня 2017 та 2016 років страхові резерви Компанії представлені наступним чином [16; 17; 3; 4]:

Таблиця 2.2.

Страхові резерви компанії

	Станом на 31 грудня 2017 року	Станом на 31 грудня 2016 року
Страхові резерви:		
Резерв незароблених премій	810 975	467 502
Резерв заявлених, але не виплачених збитків	167 478	177 494
Резерв збитків, які виникли, але не заявлені	34 456	12 688
Резерв коливань збитковості	306	1352
Усього	1 013 215	659 036
Частка перестраховиків у страхових резервах:		
Частка перестраховиків у резервах незароблених премій	(7 477)	(11 210)
Частка перестраховиків у резервах заявлених, але не	(3 520)	(19 264)

виплачених збитків		
Усього	(10 997)	(30 474)

Джерело: [16; 17; 3; 4].

Станом на 31.12.2017 року Компанією було проведено перевірку адекватності страхових зобов'язань методом поточної оцінки майбутніх грошових потоків за страховими контрактами. За діючими на звітну дату страховими контрактами на рівні портфелю договорів зі схожими страховими ризиками був розрахований найкращий прогноз майбутніх грошових потоків, пов'язаних зі здійсненням страхових виплат, витратами на врегулювання збитків, витратами на ведення справи Компанії. Прогнозні грошові потоки дисконтувалися з використанням оцінки безризикової відсоткової ставки та порівнювалися з величиною сформованого на звітну дату резерву незароблених премій, зменшеного на величину відстрочених аквізиційних витрат. Резерви заявлених, але не виплачених збитків оцінювалися як найкращий прогноз майбутніх виплат за відомими вимогами страхувальників, включаючи витрати на врегулювання збитків. Для отримання більш консервативної оцінки для даного виду резерву дисконтування не застосовувалось. Резерви збитків, які виникли, але не заявлені (включаючи витрати на врегулювання збитків), оцінювалися з використанням актуарного ланцюгового методу (Chain Ladder) та середніми коефіцієнтами розвитку збитків. Результати перевірки адекватності в розрізі кожного виду резерву наведені в наступній таблиці [16; 17; 3; 4]:

Таблиця 2.3.

Результати перевірки адекватності в розрізі кожного виду резерву

Вид резерву	Розмір сформованого резерву відповідно до методів, визначених законодавством (тис. грн.)	Розмір резерву, розрахований при перевірці адекватності страхових зобов'язань (тис. грн.)

Резерв незароблених премій (РНП)	616 330*	492 574
Резерв заявлених, але не виплачених збитків	167 478	167 478
Резерв збитків, які виникли, але не заявлені	34 456	32 353

*зменшений на величину відстрочених аквізиційних витрат; РНП = 810 975 грн ; величина відстрочених аквізиційних витрат = 194 645 грн.

Джерело: [16; 17; 3; 4].

За результатами проведеної перевірки адекватності страхових зобов'язань, резерви Компанії станом на 31.12.2017 року сформовані згідно методів, визначених законодавством, перевищують відповідні резерви, розраховані під час проведення перевірки, та є достатніми для виконання Компанією майбутніх зобов'язань за своїми страховими контрактами.

Станом на 30.06.2018 СК «АХА Страхування» має такі загальні фінансові показники [33]:

Таблиця 2.4.

Основні фінансові показники діяльності страхової компанії «АХА Страхування» за 2017-2018 р.р.

Фінансовий показник	Показник на 30.06.2018 р	Показник на 30.06.2017 р	Відхилення
Страхові резерви, тис. грн.	1 032 989	954 037	78 952
Страхові активи, тис. грн.	1 811 984	1 789 424,0	22 560
Розмір капіталу, тис. грн.	527 818	444 167	83 651
Нерозподілений прибуток, тис. грн.	148 857	128 279,0	20 578
Розмір гарантійного фонду, тис. грн.	265 843	226 121,0	39 722
Валові премії, тис. грн.	915 599	800 789	114 810
Страхові виплати,	455 222	389 955	65 267

тис. грн.			
Рівень виплат,%	49,72	48,70	1,02

Джерело: складено автором на основі [33].

Виходячи з даних таблиці 2.4 можна помітити, що протягом аналізованого періоду показники прибутку значно збільшилися. Так, розмір страхових резервів відносно 2017 року збільшився на 78 952 тис. грн., що значить про забезпечення майбутніх виплат страхових сум і страхового відшкодування залежно від видів страхування (перестраховання). Страхові активи компанії у 2018 році збільшилися на 22 560 тис. грн. проти аналогічного 2017 року. Розмір капіталу СК «АХА Страхування» збільшився на 83 651 тис. грн. відносно 2017 року. Нерозподілений прибуток у 2018 році в порівнянні з 2017, збільшився на 20 578 тис. грн, що має позитивне значення, адже він є найважливішою ланкою після статутного капіталу та формує власний капітал. Розмір гарантійного фонду за 6 місяців 2018 року у порівнянні з показниками 2017 року збільшився на 39 722 тис. грн., що забезпечує платоспроможність страховика. Значне збільшення відбувається за 6 місяців 2018 року по валовим преміям, на 114 810 тис грн, відносно 2017 року, що свідчить про великий приплив нових клієнтів та попит на продукти, які пропонує страхова компанія. Страхові виплати зросли на 65 267 тис. грн у 2018 році ,відносно 2017 року, з рівнем виплат +1,02, що є негативним для забезпечення фінансової стійкості страховика. Але цей негативний зріст має невеликий розрив і свою причину, що пояснюється приростом нових клієнтів.

Розглянемо детальніше окремо фінансові показники страхової дирекції «АХА Страхування» у м. Києві (на базі проходження практики), адже він є одним із найприбутковішим структурним підрозділом в системі страхової. Проаналізуємо основні показники страхової діяльності надходження страхових платежів та страхові виплати за 6 місяців 2018 року, а також кількість страхових випадків, за якими прийнято рішення про здійснення

страхових виплат та обсяг відповідальності по декількох видах страхування [18].

Таблиця 2.5.

Фінансові показники СК «АХА Страхування» за 6 місяців 2018 року страхової агенції у м.Києві

	Валові надходження страхових платежів (премій, внесків)(грн.)	Страхові виплати/ відшкодування(грн.)	Кількість страхових випадків, за якими прийнято рішення про здійснення страхових виплат/ відшкодувань(разів)	Загальний обсяг відповідальності (грн)
Страхування від нещасних випадків	3 089	322	107	2 551 317
Медичне страхування (безперервне страхування здоров'я)	146 331	64 723	58 788	10 673 916
Страхування наземного транспорту (крім залізничного)	724 539	292 098	13 799	37 589 779
Страхування вантажів та багажу (вантажобагажу)	12 464	2 528	6	15 874 381
Страхування майна (іншого, ніж передбачено пунктами 7-12)	98 804	5 205	402	191 005 736
Страхування відповідальності перед третіми особами (іншої, ніж передбачена пунктами 12 - 14 цієї статті)	8 521	2 922	7	12 158 295
Страхування медичних витрат	15 636	6 629	666	103 255 511
Страхування сільськогосподарської продукції	3 766	0	0	595 183

Джерело: складено автором на основі [18].

З наведеної вище інформації можна сказати, що в найбільшому потоком страхових платежів у страховій агенції є з страхування наземного транспорту

(крім залізничного) – 724 539 тис. грн, тому і з цього виду страхування у страховика найбільший обсяг відповідальності. Також, страхування майна – 98 804 грн., та медичне страхування – 146 331 грн., має великий обсяг платежів. Найменше всього страхових платежів зібрало страхування сільськогосподарської продукції – 3 766 грн.

Більш всього страхові виплати були здійснені по страхуванню наземного транспорту (крім залізничного) – по 13 799 випадках 292 098 тис. грн. Трохи менше було страхових відшкодувань по медичному страхуванню – 64 723 грн по 58 788 випадках. По страхуванню сільськогосподарської продукції страхових випадків не відбулося.

Можна зробити висновок, що в цілому основним напрямком страхування у страховій агенції є страхування наземного транспорту (крім залізничного) – 6 245 390 грн.

Тому, з проведеного вище аналізу, можна зробити висновки, що страхова компанія «АХА-страхування» являє собою одним із лідерів на сучасному українському ринку страхування та з кожним роком фінансові показники і довіра населення до цієї компанії тільки росте. Так, за підсумком рейтингу надійності страхових компаній, СК «АХА-страхування» посіла перше місце у 2018 році. І вже за 1-й квартал 2018 року «АХА Страхування» закінчила з прибутком у 45,2 млн грн за стандартами Групи АХА, що на 282% більше, ніж у 1-му кварталі 2017 року. За 4 місяці страхові платежі збільшилися на 14% у порівнянні з аналогічним періодом 2017 року.

РОЗДІЛ 3. СУЧАСНИЙ СТАН ТА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОГО СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

3.1. Сучасний стан, проблеми та ризики розвитку страхового ринку України

Сьогодні страхові компанії гарантують формування ефективних ринкових механізмів залучення інвестиційних ресурсів у державну економіку за рахунок надання ефективного функціонування ринку страхування з використанням сучасної ринкової інфраструктури та фінансових інструментів. В Україні страховий ринок має досить величезний потенціал розвитку, який потребує оцінювання всіх існуючих можливостей для зрівноваженого розвитку в умовах євроінтеграційних процесів. Тому, виявлення та дослідження сучасних тенденцій розвитку страхового ринку є на сьогоднішній день дуже актуальними.

У нинішніх умовах розвитку ринкової економіки помножуються ризики втрати майна та прибутку, що, в свою чергу, створює попит на послуги страхових компаній. Стримуючим чинником діяльності страхового ринку в Україні є те, що він знаходиться у досить складній ситуації. Це є очевидним, адже питання капіталізації і стратегії розвитку не були вирішені акціонерами страхових компаній в необхідний період [19]. Ринок страхування вважається другим з кількості капіталізації серед інших небанківських фінансових ринків в Україні. Загальна кількість страхових компаній (далі – СК) станом на 30.06.2017 зменшилася порівняно з минулим роком і становила 300 компаній, у тому числі СК «life» – 36 компаній, СК «nonlife» – 264 компанії. І вже у 30.06.2018 загальна кількість страхових компаній становила 291 компанії, у тому числі СК «life» – 31 компаній, СК «non-life» – 260 компаній [29]. При цьому протягом 2015-2018 рр. кількість

як СК «non-life», так і СК «life» має тенденцію до зменшення, що можна побачити у таблиці 3.1.

Таблиця 3.1.

Кількість страхових компаній в Україні, 2015-2017 рр.

Кількість страхових компаній	Станом на 31.12.2015	Станом на 31.12.2016	Станом на 30.06.2016	Станом на 30.06.2017	Станом на 30.06.2018
Загальна кількість	361	310	343	300	291
в т.ч. СК «non-Life»	312	271	298	264	260
в т.ч. СК «Life»	49	39	45	36	31

Джерело: складено автором на основі [29].

Однією із характеристик функціонування страхового ринку є динаміка чистих та валових страхових премій. Чисті страхові премії розраховуються так само, як валові страхові премії за мінусом частки страхових премій, які сплачуються перестраховикам-резидентам. Проаналізуємо динаміку чистих та валових страхових премій за 2014-2018 р. (рис. 3.1.).

Таким чином, протягом досліджуваного часу розмір чистових і валових страхових премій мали тенденцію до зростання. У I півріччі 2017 р. порівняно з I півріччям 2016 р. обсяг надходжень валових страхових премій збільшився на 4 895,8 млн грн або 30,0 %, обсяг чистих страхових премій збільшився на 527,5 млн грн або 4,1 відсотки.

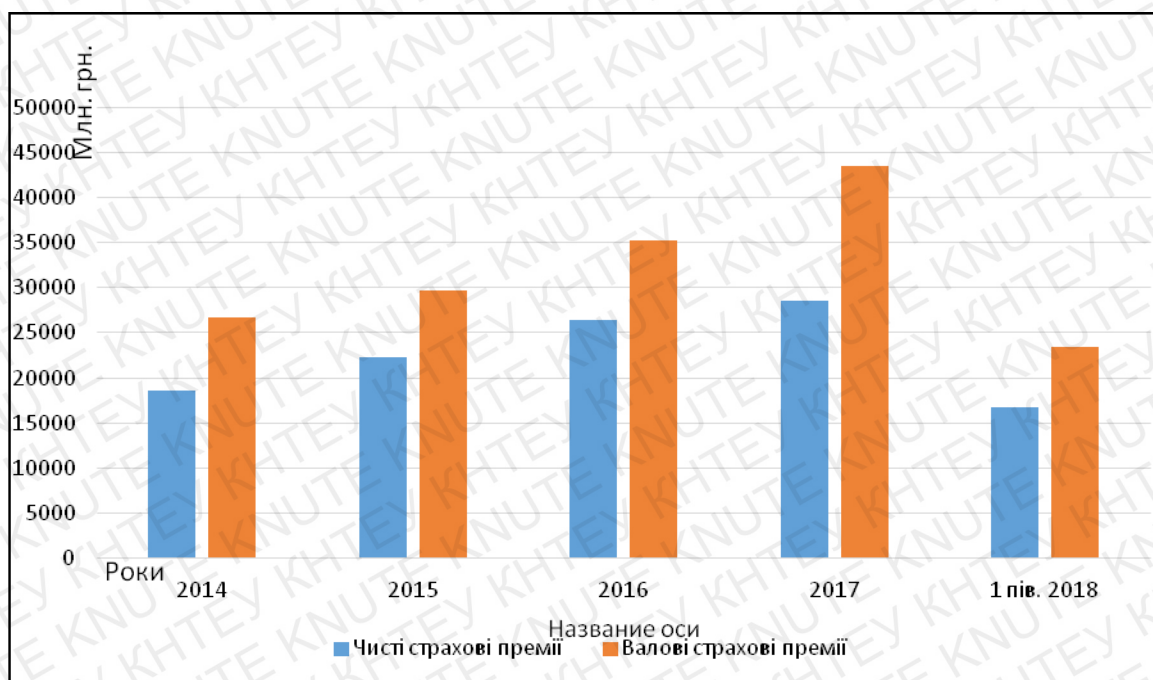

Рисунок 3.1. Динаміка страхових премій за 2014 – 2018 рр., I півріччя 2017 р.
(млн грн).

Джерело: складено автором на основі [29].

Зростання чистих страхових премій у I кварталі 2017 року відбувається за такими видами страхування: страхування здоров'я на випадок хвороби (+37,8%), автострахування (+11,7%), страхування від нещасних випадків (+24,2%), страхування медичних витрат (+25,6%), авіаційне страхування (+42,2%), медичне страхування (+16,6%) та ін. (табл. 2). В цей час, відбувається зменшення чистих страхових премій зі страхування кредитів (-61,1%), страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ (-10,5%), страхування вантажів та багажу (-35%), страхування життя (-5,2 відсотків).

Основними внутрішніми проблемами недостатньої ефективності страхового ринку України є:

- брак достатньої кількості кваліфікованого персоналу;
- низький рівень фінансового потенціалу страхових компаній;

- невідповідність якості та форми продажу страхових продуктів до європейських стандартів.

Однак, крім цих проблем, існують також зовнішні чинники, такі як:

- постійне зниження рівня платоспроможності населення;
- невідповідність нормативно-правової та нормативної бази;
- значна монополізація страхових компаній [9].

Сьогодні на ринку страхових послуг в Україні, який передбачає його поступову інтеграцію на міжнародний страховий ринок, до основних напрямів державного регулювання страхової діяльності мають бути включені наступні сфери:

- приведення внутрішнього законодавства у сфері страхування до міжнародних стандартів;
- вдосконалення системи контролю за діяльністю учасників страхового ринку;
- запровадження податкових пільг для розвитку страхування життя та пенсійного страхування;
- розробка механізмів залучення до інвестиційного процесу тимчасово вільних коштів страхових компаній;
- впровадження ефективної системи інформування потенційних споживачів страхових послуг [8].

Формування розвиненого ринку страхових послуг в Україні з урахуванням тенденцій та особливостей розвитку страхових ринків економічно розвинених країн світу забезпечить сприятливі умови для ринкової трансформації та стабільного розвитку національної економіки.

Загалом, після розгляду можна сказати, що стан страхової компанії ПАТ "АХА Страхування" умовно стабільний, про що свідчать його показники рентабельності та платоспроможності. І незважаючи на негативні чинники, що відбуваються в країні та на страховому ринку, компанія продовжує працювати прибутково, доказом цього є те, що з кожним роком дохід страхової компанії "АХА Страхування" збільшується.

Тому, щоб продовжувати успішно здійснювати свою діяльність на страховому ринку, ви можете подати кілька пропозицій щодо якісного покращення фінансових результатів.

Таким чином, основними напрямками збільшення прибутку страхової компанії ПАТ "АХА Страхування" є:

- 1) збільшення страхових надходжень;
- 2) інвестиційна діяльність;
- 3) зменшення збитків;
- 4) економія витрат на управління;
- 5) зниження вартості надання страхових послуг.

У зв'язку з цим станом справ можна представити кілька пропозицій щодо якісного покращення фінансових результатів.

Для поліпшення страхового бізнесу необхідно систематично вивчати стан страхового ринку та перспективи попиту на страхові послуги, розробляти пропозиції щодо вдосконалення організації роботи, реалізації доступних послуг суспільства для впровадження нових видів страхування. Все це сприяє впровадженню маркетингу та аналізу портфеля послуг СК в дослідженнях з питань страхування.

Розвиток страхової діяльності має ширше охоплювати населення, підвищувати якість обслуговування та впровадження нових, перспективних видів страхування, збільшувати свою клієнтську базу.

Розглянувши проблеми розвитку страхового бізнесу в Україні, можна стверджувати, що найбільш важливими з них є загальна економічна криза, низький рівень життя населення, низька культура страхування та недовіра громадян до страхових компаній [36].

У той же час наявність об'єктивних та специфічних проблем підтверджує необхідність використання маркетингових рішень для їх вирішення. Саме він дозволяє встановити тісний зв'язок страхових компаній з клієнтами, збільшити рівень довіри між ними, вибрати фактичні страхові виплати однієї страхової компанії від іншої.

Слід зазначити, що сьогодні рівень проникнення страхових послуг в Україні залишається низьким. Однак, згідно з Комплексною програмою розвитку фінансового сектору України [46], планується поступове збільшення цього показника. Крім того, пріоритетним завданням було визнано розвиток ринку агрострахування, а також створення передумов для розвитку ринку страхування життя та добровільного медичного страхування.

Посилення надійності, фінансової стійкості та ефективності страхової галузі дозволить українським страховим компаніям повністю виконувати свої функції фінансового посередництва на фінансовому ринку України та сприяти ефективному потоку капіталу між регіонами, секторами та галузями.

3.2. Стратегія сталого розвитку «Україна-2020» та її особливості

Стратегія сталого розвитку «Україна-2020» — документ, який визначає напрямки та пріоритети розвитку України на період до 2020 року. Стратегія була розроблена за ініціативи Президента України та презентована ним 25 вересня 2014 року. 12 січня 2015 року Президент України підписав Указ "Про Стратегію сталого розвитку «Україна — 2020» [25].

Метою Стратегії є впровадження в Україні європейських стандартів життя та вихід України на провідні позиції у світі.

Задля цього рух уперед здійснюватиметься за такими векторами:

1. Вектор розвитку є забезпечення сталого розвитку держави, здійснення структурних реформ і, як наслідок, поліпшення якості життя. Україна повинна стати сильною економікою з найсучаснішими інноваціями. Щоб зробити це, в першу чергу, необхідно відновити макроекономічну стабільність, для забезпечення сталого економічного розвитку в екологічно безпечному способі, щоб створити сприятливі умови для економічної діяльності і прозорості податкової системи;

2. Вектор безпеки є надання державної, ділової та безпеки громадян, гарантії захисту інвестицій та приватної власності. Україна повинна стати

державою, яка здатна захищати свої кордони і забезпечення миру не тільки на своїй території, але і в європейському регіоні. Визначальна основа безпеки повинна бути також для забезпечення справедливого і неупередженого правосуддя, в терміновому порядку проводити чистки влади на всіх рівні, а також забезпечити впровадження ефективних механізмів боротьби з корупцією. Особлива увага повинна бути приділена забезпеченню безпеки життя і здоров'я людини, що неможливо без ефективної медицини, захисту соціально вразливих груп населення, безпечний стан навколишнього середовища та доступу до якісної питної води, безпечних продуктів харчування та промислових товарів;

3. Вектор відповідальність забезпечує, щоб кожен громадянин, незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних або інших переконань, статі, етнічного або соціального походження, майнового стану, місця проживання, мови або інших характеристик, мав доступ до якісної освіти системи охорони здоров'я та інші послуги в державних і приватних секторах. Територіальні громади мають самостійно вирішувати питання місцевого значення, їх добробуту, і буде нести відповідальність за розвиток всієї країни.;

4. Вектор гордості є забезпечення взаємної поваги і терпимості в суспільстві, гордість у своїй власній державі, його історії, культури, науки і спорту. Україна повинна зайняти гідне місце серед провідних країн світу, створювати гідні умови життя і роботу для освіти своїх власних талантів, а також залучення кращих фахівців світу з різних [11].

Важливий вплив на страховий ринок України справило реформування первинної медико-санітарної допомоги 2018 року.

Отже, актуальність реформування вітчизняної медицини в деяких випадках була сумнівною, але напрямок реформ і хід цього процесу залишаються предметом жорстких дискусій. Наприкінці минулого року набули чинності Закони «Про державні фінансові гарантії надання медичних послуг та лікарських засобів» (№ 6327, від 19 жовтня 2017 р.) та «Про

підвищення доступності та медичного обслуговування у сільській місцевості» (№ 717, від 14 листопада 2017 р.).

Відповідно, фактично з початку 2018 року в Україні почала працювати національна система солідарності медичного страхування [27].

На першому етапі реформи охорони здоров'я, створення сприятливих умов для розвитку медичного страхування в довгостроковій перспективі є обов'язковим. З цією метою важливо перерахувати внески роботодавців до медичного страхування з податкової маржі прибутку на графік витрат. Однак, насамперед, необхідно запровадити відповідну нормативну систему врегулювання та моніторингу, щоб не створювати інші схеми ухилення від сплати податків та запровадити систему страхування з недосконалим або неповним покриттям. З часом доходи від медичного страхування повинні покращити фінансове здоров'я системи охорони здоров'я та полегшити тягар на бюджет.

Протягом цього періоду необхідно підготувати підрахунки для двох пакетів послуг, які можуть бути профінансовані за рахунок державних коштів.

1. «Універсальний нестраховий пакет» (УНП) включає в себе профілактичні програми та медичну допомогу, яка фінансується державою, незалежно від місця проживання або фінансового потенціалу громадян. Універсальні нестрахові послуги будуть включати в себе ряд медичних послуг, які історично фінансуються державою, сектор охорони здоров'я, хронічні захворювання, що не охоплюються страховий поліс, а також ризики, пов'язані з катастрофічними витратами на лікування. Покриття пакету може включати в себе:

- 1.1) громадське здоров'я (щеплення, туберкульоз, ВІЛ);
- 1.2) психічне здоров'я;
- 1.3) рідкісні захворювання;
- 1.4) ургентне лікування незастрахованої частини населення;

1.5) покриття катастрофічних витрат на охорону здоров'я, що перевищують певний поріг.

2. «Державний страховий пакет». В рамках цього пакету держава надає більш широке медичне страхування уразливих груп населення за наявними ресурсами [49].

Медичне страхування має стати невід'ємною частиною системи охорони здоров'я України. Для того, щоб воно працювало, необхідно побудувати нові механізми роботи медичної системи.

Перш за все, це сучасна модель оплати послуг лікарень. Вона вже працює у відділі первинної медичної допомоги - НКАУ. Національна служба охорони здоров'я України почала перераховувати кошти в медичні установи для конкретного пацієнта, який підписав там заявку з її лікарем.

З другої половини 2019 року Національна служба охорони здоров'я почне платити за направлення від сімейного лікаря, рентгенівського, ультразвукового, мамографічного, серцевого ехокардіографічного та інших аналізів та діагностичних процедур у будь-якому медичному закладі - за вибором пацієнта і безкоштовно для нього.

У 2020 році будуть охоплені всі рівні охорони здоров'я, включаючи стаціонарне лікування. У цей час розпочнеться активний розвиток медичного страхування.

Політика Міністерства охорони здоров'я України полягає в тому, щоб забезпечити кожній людині гарантоване охоплення основними медичними послугами первинної, спеціалізованої та надзвичайної допомоги через Національну службу охорони здоров'я. І додатково дає роботодавцям, державним установам, місцевій владі та пацієнтам можливість скористатися перевагами страхових виплат [24].

Міністерство охорони здоров'я бачить розвиток страхової медицини в Україні саме у формуванні конкурентного ринку, в якому пацієнт і роботодавець мають вільний вибір страховика [9].

За результатами зустрічі Міністерства охорони здоров'я України з основними гравцями страхового ринку, окреслили наступні кроки співробітництва між Міністерством охорони здоров'я України та страховиками, включаючи можливі законодавчі зміни, які дозволять страховому ринку України відновитись та стати частиною реформи.

І взагалі, на першому етапі реформи вже 623 медичних установ працюють з Національною службою охорони здоров'я. З жовтня 2018 року 389 комунальних медичних закладів, 40 приватних клінік та 33 лікарів-гінекологів перейдуть на до системи, де пацієнтів обслуговують сімейні лікарі. У жовтні Національна служба платитиме вперше вартість послуг первинної медико-санітарної допомоги 462 медичним установам, які підписали контракти в серпні цього року.

Медичні установи, які уклали договори з НКАУ, обслуговують 23 мільйони українців, з них більше 12 мільйонів вже обрали своїх лікарів.

З другої половини 2019 року буде працювати програма "Вільна діагностика". Згідно з керівництвом сімейного лікаря, він зможе пройти рентген, ультразвук, маммографію, серцеву ехокардіографію та інші аналізи та діагностичні процедури в будь-якому медичному закладі за вашим вибором. І Національна служба охорони здоров'я платитиме за це [24].

На прикладі сусідів України (Польщі, Словаччини) ми бачимо, які кроки робить держава, щоб компенсувати відплив власних кадрів за рахунок наших лікарів. В даний час наша країна не можемо дозволити собі таку політику, оскільки на рівні заробітної плати вона є найбільш бідною країною. У такій ситуації Грузія була колись. Проблема була вирішена владою на той час, виділивши 95% медичних закладів приватному сектору та загальне медичне страхування населення. Ця система не є досконалою, і грузинська медицина як і раніше має багато проблем, але їм вдалося зупинити масові еміграції медичних працівників, які в основному шукали роботу в Росії та європейських країнах. Більш того, багато грузинських лікарів, які працювали в інших країнах, повернулися до Грузії.

Зрозуміло, що наша країна в досить скрутному становищі, але це навпаки, має стати серйозним поштовхом для втілення реформ, що дозволять нам докорінно змінити ситуацію [8; 36].

В умовах докорінних суспільних змін у зовнішньому та внутрішньому середовищі Україна потребує нової моделі забезпечення функціонування та розвитку сучасної держави, на створення якої спрямована Стратегія сталого розвитку “Україна – 2020” (далі – Стратегія). Відповідно до якої Україна переходить в нову епоху історії, а український народ отримує унікальний шанс побудувати нову Україну. Тому з викладеного матеріалу можна сказати, що Стратегія реформ – 2020 чітко визначає європейські стандарти життя. Не є винятком і сфера державної комунікативної політики. Орієнтирами організації комунікації органів державної влади в Україні має стати практика країн Європейського Союзу, змістом якої є активна інституціоналізація. Головною передумовою реалізації Стратегії є суспільний договір між владою, бізнесом та громадянським суспільством, де кожна сторона має свою зону відповідальності. Відповідальність влади – провести реформи, забезпечити баланс інтересів між громадянським суспільством, державою і бізнесом, просто прозоро та якісно працювати за новими підходами, гарантувати дотримання прав людини. Відповідальність бізнесу – підтримувати та розвивати державу, бізнес середовище та громадянське суспільство, сумлінно сплачувати податки, здійснювати ефективні інвестування в економіку держави, дотримуватися принципів чесною праці та конкуренції. Відповідальність громадянського суспільства – контролювати владу, жити відповідно до принципів гідності та неухильно додержуватися Конституції України та законів України.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

В умовах зростаючої конкуренції на міжнародних та національних ринках питання безпеки має особливе значення. Убезпечення господарюючих суб'єктів від потенційних загроз, створення системи захисту від негативних факторів. Щоб вирішити ці проблеми, необхідно забезпечити ефективне функціонування страхового ринку, що є одним з найважливіших складових фінансової безпеки. Без розвинутого страхового ринку це неможливо забезпечити прогресивний соціально-економічний розвиток держави, безпечне функціонування господарюючих суб'єктів, благополуччя населення, забезпечуючи різні сфери свого життя.

Нинішній стан національного страхового ринку не повністю відповідає тенденціям розвитку світового ринку. Формування ефективного страхового ринку вимагає розробки ефективної політики безпеки щодо забезпечення страхової діяльності страхувальників, іноземних перестраховиків, створення розвинутої платоспроможної системи страхування.

Розвиток страхового ринку супроводжується численними проблемами економічного, нормативно-правового, організаційно-методичного та кадрового характеру.

Аналіз стану страхового ринку України, вивчення стримуючих факторів, які обмежують його розвиток та розробка рекомендацій для подальшого розвитку є актуальним в сучасних умовах.

Можна зробити висновок, що, незважаючи на поступове зростання страхового ринку, існують проблеми, які перешкоджають його розвитку, а саме:

- нестабільна політична ситуація в Україні;
- недовіра населення до страхових компаній;
- нестабільність національної валюти;

- високий рівень інфляції, внаслідок чого здійснення довгострокових видів страхування в національній валюті не є суттєвим;
- відсутність надійних інвестиційних інструментів;
- відсутність вільних коштів від фізичних та юридичних осіб;
- низька страхова культура населення;
- низький рівень капіталізації страхових компаній;
- відсутність недовіри у збереженні надходжень грошей;
- спірне страхування та податкове законодавство;
- відсутність екологічної стабільності, стабільного стану виробництва, неспроможності населення та дефіциту фінансових ресурсів.

На основі проведеного дослідження можна зробити такі висновки, що страховий ринок України знаходиться на стадії формування, поступово адаптуючись до вимог європейського та світового ринків. Для покращення ситуації вітчизняні страховики мають брати іноземний страховий досвід і змінювати власні операційні моделі, зокрема: покращити механізм державного регулювання діяльності страхових компаній; адаптувати до світових стандартів законодавство про страхування; впроваджувати новітні технології страхування та найновіші стандарти якості послуг у цій галузі тощо.

На сьогодні страхові компанії мають потенціал для подальшого розвитку. Стабільність страхових компаній є не лише важливою передумовою для їх виживання, а й гарантією успішної реалізації своєї місії та постачання електроенергії. Крім того, фінансова стійкість страховиків та фінансова стійкість системи страхування в цілому тісно взаємопов'язані та взаємозалежні. Тому страховий ринок України потребує свого розвитку в різних напрямках з метою підвищення його конкурентоспроможності на світовому ринку. Проблема забезпечення фінансової стабільності страхової компанії вимагає комплексного підходу. Відповідно до Стратегії розвитку страхового ринку України на 2012-2020 роки, необхідно зробити наступні заходи для розвитку цього ринку:

- оздоровлення страхового ринку та подолання наслідків кризи;
- розробка ефективного, прозорого, недискримінаційного, інституційно-спроможного, передбачуваного державного нагляду на страховому ринку;
- здійснення реального захисту прав споживачів, вдосконалення системи управління ризиками в державі та суспільстві;
- підтримка розвитку основних видів страхових посередників страхового ринку України у світовий фінансовий простір. Впровадження заходів має для збереження та зміцнення фінансового стану страхових компаній та потенціалу страхового ринку України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Александрова М. М. Страхування: навч. посіб. / М. М. Александрова. – К.: ЦУЛ, 2002. – 208 с.
2. «АХА Страхування» за 9 місяців 2018 збільшила премії на 12% і отримала рекордний прибуток в 137 млн грн. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://forinsurer.com/news/18/10/22/36335>.
3. Аудиторський звіт СК АХА- страхування за 2016. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://axa-ukraine.com/upload/files/2017/%D0%90%D1%83%D0%B4%D0%B8%D1%82_2016.pdf.
4. Аудиторський звіт СК АХА- страхування за 2017. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://axa-ukraine.com/upload/files/2018/zvit_auditorskiy_2017.pdf.
5. Базилевич В.Д. Страхування: підручник/ В.Д. Базилевич. – К.: Знання-Прес, 2008. – 1019 с
6. Вербовий М.В. «Фінансово-кредитні інституції національного господарського руху в західній Україні впродовж 1848-1939 років. »Центр підтримки приватної ініціативи, м. Львів
7. Головна сторінка АХА-страхування. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://axa-ukraine.com/> .
8. Данильчук С. П. Тернопільський національний економічний університет Факультет фінансів, Формування та розвиток страхового ринку України / Formation and Development of the Insurance Market in Ukraine , 2017. – 89 -110 с.
9. Дегтяр А., Соболев Р. Міжнародний досвід надання страхових послуг та регулювання страхової діяльності. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.kbuara.kharkov.ua/ebook/putp/2011_4/doc/3/01.pdf.

10. Директива №2002/92/ЄС Європейського Парламенту і Ради ЄС про страхове посередництво від 09.12.2002. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_a80.
11. Доступне медичне страхування – наступний етап реформи МОЗ України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://moz.gov.ua/article/reform-plan/dostupne-medichne-strahuvannja---nastupnij-etap-reformi-moz-ukraini->.
12. Закон України «Про страхування» від 07.03.1996 р. №85/86 ВР//Урядовий кур'єр. – 1996. – Квітень.
13. . Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про страхування» від 10.04.2008 р.
14. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України» №77-VIII від 28.12.2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1621-18>.
15. Закон України від 07.03.1996 №85/96-ВР. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
16. Звіт страховика АХА страхування за 2016 рік. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://axa-ukraine.com/upload/files/2017/Balans_2016.PDF.
17. Звіт страховика АХА страхування за 2017 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://axa-ukraine.com/upload/files/2018/zvit_strahovika_2017.pdf.
18. Звіт агентської дирекції в м. Києві за 6 місяців 2018 року.
19. Інформація про стан і розвиток страхового ринку України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://nfp.gov.ua/content/informaciya-pro-stan-i-rozvitok.html>.
20. Квасовський О. Р. Проблемні аспекти прямого оподаткування страхових компаній в Україні / О. Р. Квасовський, М. В. Стецько // Фінанси України. – 2011. - №1. – С. 52-63.

21. Комплексна програма розвитку фінансового сектору України до 2020 року: Постанова Правління Національного банку України від 18.06.2015 р. №391. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=18563297>.
22. Медична реформа: чого чекати у 2018. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuviar.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=3544:medichna-reforma-chogo-chekati-u-2018-rotsi-2&catid=71&Itemid=382.
23. Мінфін- АХА-страхування. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://minfin.com.ua/ua/insurance/company/axa-insurance/>.
24. МОЗ: Які регіони стали лідерами за виплатами від Нацслужби здоров'я. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/news/moz-yaki-regioni-stali-liderami-za-viplatami-vid-nacsluzhbi-zdorovya>.
25. Національна стратегія реформування системи охорони здоров'я в Україні на період 2015 – 2020 років. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://moz.gov.ua/uploads/0/691-strategiya.pdf>.
26. О. В. Слободянюк, к. е. н., доцент, завідувач кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту, «Страховий ринок у категоріях інституціональних теорій» Одеський торговельно-економічний інститут, м. Одеса.
27. Павло Ковтун - заступник міністра охорони здоров'я. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=1972556852782436&set=a.165517263486413&type=3&theater>.
28. Питання та відповіді про зміну власника «АХА Страхування». [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://axa-ukraine.com/company/press-center/news/pitannya-ta-vidpovidi-pro-zminu-vlasnika-axa-strakhuvannya/>.
29. Підсумки діяльності страхових компаній України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.forinsurer.com.ua>.

30. Положення про провадження діяльності страховими посередниками. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 18.12.96 № 1523. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.zakon1.rada.gov.ua>.
31. Про внесення змін до Закону України “Про страхування”: закон України від 04.10.2001 № 2745-III. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon1.rada.gov.ua>.
32. Про корпоративне управління СК «АХА-страхування» за 2017. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://axa-ukraine.com/upload/files/2018/zvit_pro_corporativne_upravlinnya_2017.pdf.
33. Рейтинг страхових компаній України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://forinsurer.com/ratings/nonlife>.
34. Рейтинг страхових компаній по страхуванню КАСКО. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://forinsurer.com/ratings/nonlife/18/6/42>.
35. Річний звіт Укрсиббанка за 2011 рік. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://my.ukrsibbank.com/common/upload/ukrsibbank/financial-reports/2011/ukrsibbank-annual_report_2011-uk_28420.pdf.
36. Світлична О.С., Сташкевич Н.М. Управління фінансами страхових організацій: Навч. пос. - Одеса: Атлант, 2015 – 7–18 с.
37. Страхова компанія «Оранта». [Електронний ресурс]. - Режим доступу :<https://oranta.ua/ru/>.
38. Стаття № 31 Закону України «Про страхування». [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://kodeksy.com.ua/pro_strahuvannya/statja-31.htm.
39. Страховий ринок та його структура, українська електронна бібліотека підручників. [Електронний ресурс] :- Режим доступу: http://pidruchniki.ws/17530607/finansii/strahoviy_rinok_yogo_struktura.
40. Страхова компанія «Дністр» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%94%D0%BD%D0%B5%D1%81%D1%82%D1%80_\(%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%85%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%8F_%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%BF%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%8F](https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%94%D0%BD%D0%B5%D1%81%D1%82%D1%80_(%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%85%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%8F_%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%BF%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%8F).

41. Страхова компанія «Уніка». [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://uniqa.ua/>.
42. Страхова компанія «Арсенал». [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://arsenal-ic.ua/>.
43. Стратегія розвитку страхового ринку України на 2012 – 2021 роки. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ufu.org.ua/about/activitiesinitiatives/5257>.
44. Стратегія сталого розвитку «Україна-2020». [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F_%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%BE_%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BA%D1%83_%C2%AB%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B0-2020%C2%BB.
45. Страхування. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: **Ошибка! Недопустимый объект гиперссылки.**+
46. «Україна-2020». Стратегія розвитку.[Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.reforms.in.ua/Content/download/Strategy2020updUA.pdf>.
47. Шолойко А. С. Страховий ринок України: підходи до його класифікації та періодизації / А. С. Шлойко // Науковий вісник Національного університету біорисурсів і природокористування України. Економіка, аграрний менеджмент, бізнес. – 2014. – Вип. 200(3). – С. 94-102.
48. Яворська Т.В. Страхові послуги: Навч. посібник. – К.: Знання, 2008. – 350 с.
49. Які регіони стали лідерами за виплатами від Нацслужби здоров'я 2 жовтня 2018 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sg.vn.ua/news/yaki-regiony-staly-lideramy-za-vyplatamy-vid-natssluzhby-zdorov-ya-2-zhovtnya-2018/>.

Додаток А

Результати перевірки адекватності в розрізі кожного виду резерв

Вид резерву	Розмір сформованого резерву відповідно до методів, визначених законодавством (тис. грн.)	Розмір резерву, розрахований при перевірці адекватності страхових зобов'язань (тис. грн.)
Резерв незароблених премій (РНП)	616 330*	492 574
Резерв заявлених, але не виплачених збитків	167 478	167 478
Резерв збитків, які виникли, але не заявлені	34 456	32 353

*зменшений на величину відстрочених аквізиційних витрат; РНП = 810 975 грн ; величина відстрочених аквізиційних витрат = 194 645 грн.

Джерело: 16, 17, 3, 4.

Додаток Б

**Основні фінансові показники діяльності страхової компанії «АХА
Страхування» за 2017-2018 р.р.**

Фінансовий показник	Показник на 30.06.2018 р	Показник на 30.06.2017 р	Відхилення
Страхові резерви, тис. грн.	1 032 989	954 037	78 952
Страхові активи, тис. грн.	1 811 984	1 789 424,0	22 560
Розмір капіталу, тис. грн.	527 818	444 167	83 651
Нерозподілений прибуток, тис. грн.	148 857	128 279,0	20 578
Розмір гарантійного фонду, тис. грн.	265 843	226 121,0	39 722
Валові премії, тис. грн.	915 599	800 789	114 810
Страхові виплати, тис. грн.	455 222	389 955	65 267
Рівень виплат,%	49,72	48,70	1,02

Джерело: складено автором на основі 33.

Додаток В

Фінансові показники СК «АХА Страхування» за 6 місяців 2018 року
страхової агенції у м.Києві

	Валові надходження страхових платежів (премій, внесків)(грн.)	Страхові виплати/ відшкодування(грн.)	Кількість страхових випадків, за якими прийнято рішення про здійснення страхових виплат/ відшкодувань(разів)	Загальний обсяг відповідальності (грн)
Страховання від нещасних випадків	3 089	322	107	2 551 317
Медичне страхування (безперервне страхування здоров'я)	146 331	64 723	58 788	10 673 916
Страховання наземного транспорту (крім залізничного)	724 539	292 098	13 799	37 589 779
Страховання вантажів та багажу (вантажобагажу)	12 464	2 528	6	15 874 381
Страховання майна (іншого, ніж передбачено пунктами 7-12)	98 804	5 205	402	191 005 736
Страховання відповідальності перед третіми особами (іншої, ніж передбачена пунктами 12 - 14 цієї статті)	8 521	2 922	7	12 158 295
Страховання медичних витрат	15 636	6 629	666	103 255 511
Страховання сільськогосподарської продукції	3 766	0	0	595 183

Джерело: складено автором на основі 18.

Додаток Г

Страхові резерви компанії

	Станом на 31 грудня 2017 року	Станом на 31 грудня 2016 року
Страхові резерви:		
Резерв незароблених премій	810 975	467 502
Резерв заявлених, але не виплачених збитків	167 478	177 494
Резерв збитків, які виникли, але не заявлені	34 456	12 688
Резерв коливань збитковості	306	1352
Усього	1 013 215	659 036
Частка перестраховиків у страхових резервах:		
Частка перестраховиків у резервах незароблених премій	(7 477)	(11 210)
Частка перестраховиків у резервах заявлених, але не виплачених збитків	(3 520)	(19 264)
Усього	(10 997)	(30 474)

Джерело: 16, 17, 3, 4.